

ปัญหาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจค้าของเก่าออนไลน์ ศึกษากรณี สินค้าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี¹

ชญานิศา กิริติชาญเดช²

การสื่อสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของทุกคน เนื่องจากสะดวกรวดเร็ว ทำให้ผู้ประกอบการขายสินค้ามาใช้พื้นที่บนโลกออนไลน์เป็นตลาดในการซื้อขายสินค้า เพราะสามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย ประหยัดค่าใช้จ่าย และทำให้ธุรกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว การขายสินค้าต่าง ๆ ทางอิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกว่า “พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)” ผู้ซื้อและผู้ขายสามารถตกลงทำธุรกรรมได้หลายรูปแบบ ทั้งข้อความ ภาพ เสียง ไม่แตกต่างจากการขายสินค้าในแบบเดิม ๆ สินค้าใช้แล้วก็เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเป็นอย่างสูง เพราะมีราคาถูกกว่าสินค้าใหม่ตามสภาพที่แตกต่างกันไป การขายสินค้าผ่านออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเป็นสินค้าอุปโภคและบริโภคมีการสั่งซื้อจากผู้บริโภคเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ขณะเดียวกันพบว่าในช่องทางการซื้อขายออนไลน์ยังซื้อขาย โอกาสถูกหลอกลวงก็ง่ายเช่นกัน เพราะข้อมูลที่มีการเสนอขายผิดไปจากข้อเท็จจริง ยังเป็นสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ปัจจุบันพบว่าการลงโฆษณาจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับทางออนไลน์เป็นจำนวนมาก³ โดยมีการลงข้อความเชิญชวนที่น่าสนใจ

สินค้าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี เป็นสินค้านี้มีค่าที่มีราคาสูง ในการตกลงซื้อขายนั้นมียาละเอียดเฉพาะที่แตกต่างไปจากสินค้าชนิดอื่น ๆ ทั้งในการเลือกดูสี ความสะอาด รอยตำหนิ การเจียรไนที่สมส่วนและน้ำหนักที่แตกต่างกันออกไป สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่กำหนดราคาของสินค้า ซึ่งการจะแยกแยะคุณภาพของสินค้านั้นจะต้องใช้แว่นขยายเป็นสิบเท่าเพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดของสินค้า ประกอบกับพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ใช้บังคับมาอย่างยาวนานจึงอาจจะไม่เหมาะสมกับการค้าของเก่าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณีผ่านช่องทางออนไลน์ในปัจจุบัน

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจค้าของเก่าออนไลน์ ศึกษากรณี สินค้าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์สุชสมัย สุทธิพิศและคณะกรรมการสอบ คือ ศาสตราจารย์ พิเศษ ปัญญา สุทธิพิศและรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (จีไอที) ,เดือนซื้ออัญมณีออนไลน์ระวังถูกหลอก,” Online Available URL: [https://www.msn.com/th-th/lifestyle/daily-/2562,\(กรกฎาคม,10\).](https://www.msn.com/th-th/lifestyle/daily-/2562,(กรกฎาคม,10).)

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะซื้อขาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการนำกฎหมายดังกล่าวไปบังคับใช้ในทางปฏิบัติ ทำให้เกิดปัญหาหลายประการดังนี้

1.วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ซื้อออกใบอนุญาตค้าของเก่าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 6 กำหนดคุณสมบัติและพื้นความรู้ว่า มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีความรู้หนังสือไทยพออ่านออกเขียนได้ เป็นผู้ที่ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามกฎหมายลักษณะอาญาในฐานความผิดที่กำหนด ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติในเรื่องความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องสินค้าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณีของผู้ซื้ออนุญาตไว้ เมื่อการเสนอขายสินค้าด้วยวิธีการออนไลน์โดยที่ผู้ซื้อ也不能ที่จะตรวจสอบสินค้าจริงได้เป็นการตกลงซื้อขายเนื่องจากเชื่อคำพรรณนาของผู้ขายเท่านั้น หากผู้ค้าของเก่าไม่มีความรู้ความสามารถในเรื่องของสินค้าหรือผ่านการรับรองความรู้ความสามารถจากสถาบันที่น่าเชื่อถือ ก็อาจจะทำให้เกิดข้อพิพาทเกี่ยวกับสินค้าได้ เนื่องจากต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะในการกำหนดราคาตามสภาพและคุณภาพ ผู้ขายที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้นที่จะให้คำรับรองสินค้าที่ซื้อขายตามคำพรรณนาได้

2.วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ประกอบกิจการค้าของเก่าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 8(ก) ผู้ค้าของเก่าต้องแสดงนามของตนและคำว่า ผู้ค้าของเก่า ไว้ ณ ที่ทำการค้าของตน พร้อมทั้งใบอนุญาตในที่อันเห็นได้แจ้ง กฎหมายไม่ได้กำหนดคำนิยามของคำว่า “ที่ทำการค้า” ไว้ แต่ในทางปฏิบัติก่อนที่จะมีการออกใบอนุญาตจะมีการตรวจสอบอาคารสถานที่และทำแผนผังสังเขป ต้องตรวจสอบอาคารสถานที่ตั้งสำนักงาน ตลอดจนสถานที่เก็บใบอนุญาตทรัพย์สินการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าด้วยว่าเหมาะสมหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต⁴ ดังนั้น สถานที่ประกอบการค้าของเก่าจึงถือว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญข้อหนึ่งในการพิจารณาออกใบอนุญาต

จากการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1614/2509 และที่ 1629/2509 ได้พิพากษากำหนดแนวทางในเรื่อง “สถานที่ค้าของเก่า” ไว้ว่า กรณีการหาบเร่ซื้อขายของเก่านั้น กฎหมายมิได้มุ่งควบคุมการค้าของเก่าที่เป็นการหาบเร่ของเก่าไปขายแก่ร้านค้าแต่อย่างใด แต่กฎหมายมุ่งคุ้มครองการค้าของเก่าที่มีสถานที่ทำการค้าการไม่มีใบอนุญาตค้าของเก่า กรณีหาบเร่ซื้อขายของเก่าจึงไม่ผิดกฎหมาย ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคำ

⁴ สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง, คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองตามกฎหมาย 6 ฉบับ, (โรงพิมพ์อสาสรักษาคินแดน : กรุงเทพฯ. 2556, หน้า 23.

พิพากษานี้เทียบเคียงกับการขายค้าของเก่าสินค้าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี จะเห็นได้ว่า ผู้ทำการค้าของเก่าออนไลน์ที่ไม่มีสถานที่ตั้งร้านชัดเจนและไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต จากแนวคำพิพากษาข้างต้น ในกรณีของผู้ค้าของเก่าสินค้าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณีที่ไม่มีหน้าร้านถาวร เป็นเพียงผู้ประกอบการธุรกิจซื้อขายไปและมีหน้าร้านอยู่บนโลกออนไลน์เท่านั้น จะอยู่ในเงื่อนไขที่จะได้รับอนุญาตหรือไม่ และหากพิจารณาอนุญาตโดยแสดงว่าตนมีที่ทำการอยู่ในสถานที่อันถาวรแห่งใดแห่งหนึ่ง แต่ด้วยลักษณะของการค้าในรูปแบบออนไลน์ซึ่งผู้ค้าสามารถที่จะทำการค้าได้ทุกแห่ง ไม่เพียงแต่สถานที่ทำการค้าอันเป็นที่ตั้งถาวรเท่านั้น แม้ว่าจะมีการแสดงใบอนุญาตไว้ที่ทำการค้าแต่เมื่อมีการขายออนไลน์ ผู้ซื้อก็ไม่สามารถที่จะมองเห็นได้

จากการศึกษาเปรียบเทียบในเรื่อง “สถานที่ประกอบการค้า” ของเก่าของประเทศสิงคโปร์แล้วพบว่า กฎหมายตัวแทนจำหน่ายสินค้ามือสอง “SECOND HAND GOODS DEALERS ACT (CHAPTER 288 A)” การควบคุมการค้าสินค้ามือสองของประเทศสิงคโปร์นั้น กำหนดว่า “สถานที่ในการจำหน่ายสินค้ามือสอง” หมายถึง ร้านแผงค้า บ้าน แฟลต สถานประกอบการ สถานที่เก็บสินค้า สำนักงาน หรือรวมถึงสถานที่อื่นที่ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับสินค้ามือสอง รวมถึงการดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ตหรืออื่น ๆ” ดังนั้น หากนำกฎหมายของประเทศสิงคโปร์มาเทียบเคียงกับของประเทศไทยแล้ว ก็หมายความว่า ผู้ค้าของเก่าสินค้าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี จะต้องขออนุญาตทำการค้าไม่ว่าจะมีสถานที่ทำการค้ารูปแบบใดก็ตาม และแม้ว่าจะขายออนไลน์ก็ให้ถือว่า ทุกสถานที่ที่ดำเนินการขายสินค้าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี เป็นที่ทำการจึงต้องมีการแสดงใบอนุญาตเมื่อมีการเสนอขายออนไลน์ด้วย

3. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับอายุของใบอนุญาตและการโอนใบอนุญาตค้าของเก่าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 11 กำหนดให้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้เป็นใบอนุญาตเฉพาะตัว โอนกันไม่ได้ และสมบูรณ์เพียงวันที่ 31 ธันวาคมทุกปี การประกอบธุรกิจการขายทอดตลาดและค้าของเก่า การที่ประชาชนจะมาขอใบอนุญาตดังกล่าว ใบอนุญาตนั้นย่อมมีระยะเวลาในการดำเนินการ ซึ่งในกฎหมายที่ระบุไว้จะมีระยะเวลา คือ วันที่หมดอายุของใบอนุญาตการขายทอดตลาดและค้าของเก่าในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี ไม่ว่าประชาชนผู้ที่มาขอใบอนุญาตจะมาขอวันใดก็ตาม ก็ย่อมจะหมดในวันที่ 31 ธันวาคม ของปีนั้นเสมอและห้ามโอนให้แก่กัน

การบัญญัติให้ใบอนุญาตเป็นใบอนุญาตเฉพาะตัวนั้นไม่เป็นธรรมต่อผู้ได้รับใบอนุญาต ก่อให้เกิดปัญหาต่อการดำเนินการ และหากผู้รับใบอนุญาตเสียชีวิตก็จะมีปัญหาในเรื่องของใบอนุญาตที่ต้องยกเลิก

⁵ ธนพล ภาคสุข, “ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2549), หน้า 80.

ไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกิจการของผู้รับใบอนุญาตได้ หากเกิดความเปลี่ยนแปลงในธุรกิจ เช่น เจ้าของธุรกิจเสียชีวิตหรือสืบทอดธุรกิจโดยการรับมรดกของทายาท จึงส่งผลให้ผู้รับใบอนุญาตการขายของเก่าประเภทนี้ได้รับความเดือดร้อน

จากการศึกษาพบว่า ในประเทศญี่ปุ่นกฎหมายเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่านั้น ไม่ได้กำหนดในเรื่องของการโอนใบอนุญาตไว้ว่าจะเป็นการเฉพาะตัว โอนกันไม่ได้ เพียงแต่กำหนดหลักเกณฑ์ ในการขอใบอนุญาตควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าจากเจ้าหน้าที่ไว้เท่านั้น ซึ่งในประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดไว้เพียงมีการสืบทอดต่อกิจการกันได้ เพียงแต่ต้องบรรลุนิติภาวะ และถ้าหากยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องมีผู้ทำการแทน⁶ ซึ่งจะต่างจากกฎหมายของไทย ในเรื่องของการขออนุญาตควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า จึงถือได้ว่าในเรื่องของการโอนใบอนุญาตควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งทำให้เกิดความเป็นธรรมและความคล่องตัวสำหรับผู้ประกอบธุรกิจเนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 กำหนดให้ผู้ประกอบการค้าของเก่าต้องจัดทำสมุดทะเบียนค้าของเก่าอยู่แล้ว ตามมาตรา 8(ข) มีสมุดบัญชีสำหรับการค้าของตนและจรรยาบรรณข้อสำคัญทั้งปวงแห่งการค้าลงไว้ทุกราย สมุดบัญชีตามที่กล่าวนี้ต้องทำตามแบบและนำมาให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนามและประทับตราก่อนทุกเล่ม ด้วยเหตุนี้เองจึงควรกำหนดหน้าที่ให้ผู้ประกอบกิจการค้าของเก่ามีการนำส่งสมุดทะเบียนค้าของเก่าให้นายทะเบียนได้ตรวจสอบทุก ๆ ปีก่อนวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี แทนการขออนุญาตค้าของเก่าใหม่ทุก ๆ ปี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถที่จะตรวจสอบสินค้าที่ทำการซื้อขายว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

4.วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 13 กำหนดว่าในระหว่างตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก นายตรวจและเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีตั้งให้มีหน้าที่ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า ชอบที่จะเข้าตรวจใบอนุญาต สมุดบัญชี และทรัพย์สินของในร้านค้าได้ ผู้รับใบอนุญาตต้องนำใบอนุญาต สมุด บัญชีและทรัพย์สินของตามที่เรียกตรวจ ออกให้ตรวจโดยทันที

การใช้อำนาจตามกฎหมายจำกัดอยู่เฉพาะแต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในท้องถิ่นเท่านั้นที่รับการแต่งตั้งเท่านั้น โดยตำรวจในท้องถิ่นนั้นไม่มีอำนาจตามกฎหมายนี้และสามารถใช้อำนาจตรวจสอบได้เฉพาะเวลากลางวัน การที่เจ้าหน้าที่ผู้ที่จะสามารถใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและ

⁶ กฤตภาส ศรีสุข , “ปัญหาทางกฎหมายของผู้ประกอบการค้าของเก่า ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช 2474” , (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2552) , หน้า 77.

การค้าของเก่า พ.ศ. 2474 คือ นายตรวจและเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีตั้งให้มีหน้าที่ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าเท่านั้น โดยแต่งตั้งจากฝ่ายปกครองในพื้นที่นั้น ๆ⁷ ประกอบกับ อำนาจในการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการกิจการของผู้ค้าของเก่า เข้าตรวจใบอนุญาต สมุดบัญชี และทรัพย์สินของในร้านค้าได้ ผู้รับใบอนุญาตต้องนำใบอนุญาต สมุด บัญชีและทรัพย์สินของตามที่เรียกตรวจ ออกให้ตรวจโดยทันที ในระหว่างตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก ซึ่งหากเป็นการซื้อขายในเวลากลางคืนย่อมไม่สามารถเข้าตรวจสอบได้อย่างทันทั่วทั้งที่เพราะกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้

จากการศึกษาประเทศสิงคโปร์ การควบคุม ตรวจสอบการค้าของเก่า ได้บัญญัติเกี่ยวกับมาตรการในการควบคุมการค้าสินค้ามือสอง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเข้าไปยังสถานที่จำหน่ายสินค้ามือสอง โดยไม่ต้องมีหมายค้น ในห้วงเวลาใดก็ได้ หากกรณีมีเหตุสงสัยว่าทรัพย์สินที่ถูกขโมยอยู่ในสถานที่ดังกล่าว และสามารถทำการเข้าไปตรวจสอบยังสถานที่ที่มีการซื้อขายสินค้ามือสอง กรณีมีเหตุสงสัยว่าทำการซื้อขายโดยไม่มีใบอนุญาต ห้วงเวลาในการตรวจสอบการเข้าไปในร้านหรือสถานที่จำหน่าย กฎหมายได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปได้ในเวลาใด ๆ ก็ได้ หรือโดยไม่มีหมายค้น หากมีเหตุให้สงสัยว่า ทรัพย์สินที่ถูกขโมยหรือทรัพย์สินที่ได้สูญหายไปอยู่ในสถานที่แห่งนั้น และมีการกำหนดเวลาห้ามมิให้ประกอบกิจการตั้งแต่เวลา 21.00 น.-07.00 น.⁸

ส่วนประเทศญี่ปุ่น กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบ สถานประกอบการหรือร้านค้าของเก่าได้ เมื่อมีเหตุอันควรหรืออันต้องสงสัยว่ามีสินค้าผิดกฎหมายซ่อนอยู่ ไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใดก็ตาม ซึ่งให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้กำกับดูแลการค้าของเก่าในการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการหรือร้านค้าของเก่าไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใดก็ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะมีเหตุอันควร หรือมีเหตุต้องสงสัยเท่านั้น แต่มิได้จำกัดเวลาเอาไว้เหมือนอย่างกฎหมายไทย ซึ่งให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีอยู่ในทุกท้องที่ร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้วยนั้น สามารถเข้าตรวจสอบได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุม ส่งผลดีทั้งในแง่การป้องกันและการควบคุมการกระทำความผิด นอกจากนั้นการกำหนดอำนาจให้เข้าตรวจสอบสถานประกอบการได้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยโดยมิได้จำกัดเวลาเอาไว้ นั้น เอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากกว่ากฎหมายของประเทศไทยที่จำกัดเวลาไว้เฉพาะเวลากลางวัน

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจค้าของเก่าออนไลน์ศึกษากรณีสินค้าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี จึงขอเสนอแนะแนวทางที่จะนำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

⁷ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีพค้าของเก่า Online Available URL: [www.tcijthai.com/news/2014/12/watch/5079,2562,\(กรกฎาคม, 10\).](http://www.tcijthai.com/news/2014/12/watch/5079,2562,(กรกฎาคม, 10).)

⁸ SECONDHAND GOODS DALERS ACT (CHAPTER 288 A)
Online Available URL: [https://www.28http://statutes.agc.gov.sg,2019,\(July, 4\).](https://www.28http://statutes.agc.gov.sg,2019,(July, 4).)

1. ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอกำไบบอนุญาตค้าของเก่า สิ้นค้าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ ด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 6 โดยเพิ่มเติม มาตรา 6 (4) ดังนี้ “ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะด้านตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

นอกจากนั้น ยังควรมีการกำหนดให้ผู้ที่จะรับใบอนุญาตค้าของเก่าประเภทสิ้นค้าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสิ้นค้าประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี โดยในปัจจุบันมีการเปิดอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรนักอัญมณีศาสตร์ในสถาบันที่ได้รับการรับรอง โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และอีกหลาย ๆ แห่ง ซึ่งให้ความรู้ในแก่ผู้ประกอบการด้านการตรวจสอบอัญมณีในระดับสากล และผู้ที่เรียนจบหลักสูตรนี้ สามารถลงนามในใบรับรองคุณภาพอัญมณีได้

2. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ประกอบกิจการค้าของเก่า สิ้นค้าประเภท เพชร พลอย ทอง นาก เงิน และอัญมณี

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยขอเสนอให้แก้ไข พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 3 วรรคสาม ว่า “ที่ทำการค้า” หมายถึง หมายถึง ร้านแผงค้า บ้าน แฟลต สถานที่ประกอบการ สถานที่เก็บสิ้นค้า สำนักงาน หรือรวมถึงสถานที่อื่นที่ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับสิ้นค้ามือสอง รวมถึงการดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ตหรืออื่นๆ

3. ปัญหาเกี่ยวกับอายุของใบอนุญาตและการโอนใบอนุญาตค้าของเก่า

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังต้น โดยควรแก้ไข บทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 11 โดยแก้ไขเป็นว่า “ท่านว่าใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้โอนกันได้ ต่อเมื่อผู้รับโอนมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 6 และใบอนุญาตให้สมบูรณ์ เพียง 5 ปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

ผู้ประกอบการค้าของเก่ามีหน้าที่ต้องจัดทำสมุดทะเบียนค้าของเก่าและมีหน้าที่นำส่งสมุดทะเบียนค้าของเก่าให้นายทะเบียนได้ตรวจสอบก่อนวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี”

4. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ดังต่อไปนี้

มาตรา 13 โดยแก้ไขเป็นว่า “ในกรณีมีเหตุสงสัยว่าทำการซื้อขายโดยไม่มีใบอนุญาต ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ นายตรวจ และเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีตั้งให้มีหน้าที่ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่ามี

อำนาจเข้าไปทำการตรวจสอบในร้านหรือสถานที่จำหน่าย สามารถเข้าไปได้ในเวลาใด ๆ ก็ได้ โดยไม่มี
 หมายค้น หากมีเหตุให้สงสัยว่า ทรัพย์สินที่ถูกขโมยหรือทรัพย์สินที่ได้สูญหายไปอยู่ในสถานที่แห่งนั้น

การปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจเข้าตรวจใบอนุญาต สมุดบัญชี และทรัพย์สินของในร้านค้า
 ได้ ผู้รับใบอนุญาตต้องนำใบอนุญาต สมุด บัญชีและทรัพย์สินของตามที่เรียกตรวจ ออกให้ตรวจโดยทันที

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง. คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจในอำนาจหน้าที่ของ
 พนักงานฝ่ายปกครองตามกฎหมาย 6 ฉบับ. โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน : กรุงเทพฯ. 2556.